Nummer 1 / 2022

Kvinnoläkaren

SVENSK FÖRENING FÖR OBSTETRIK & GYNEKOLOGI
Swedish Society of Obstetrics and Gynecology

Equalis kvalitetssäkring

ST-SPUR blickar framåt

Program OGU-dagarna 2022

KVINNOLÄKAREN
Ansvarig utgivare: Radha Korsoski
E-post: radha korsoski@sfog.se
Layout: Moniqa Frisell
All korrespondens ställs till föreningen:
SFOG-Kansliet, Klara Östra Kyrkogata 10
Box 738
101 35 Stockholm
Tel: 08-440 01 75
Jessica Hortelius och Diana Mickels
E-post: kansliet@sfog.se
Internet: www.sfog.se
Annonser: Radha Korsoski
E-post: radha korsoski@sfog.se
Platsannonser hemsidan: kansliet@sfog.se

SFOGs styrelse 2022:
Ordförande: Michael Algovik
Västervik
E-post: michael.algovik@sfog.se
Vice ordförande: Christer Borgfeldt
Lund
E-post: christer.borgfeldt@sfog.se
Facklig sekreterare:
Sophia Brismar
Stockholm
E-post: sophia.brismar@sfog.se
Skattmästare: Henrik Graner
Örebro
E-post: henrik.graner@regionorebrolan.se
Vetenskaplig sekreterare:
Inger Sundström Poromaa
Uppsala
E-post: inger.sundstrom@kbh.uu.se
ARGUS: Kerstin Nilsson
Örebro
E-post: kerstin.nilsson.ha@oru.se
Utbildningssekreterare: Sofie Graner
Stockholm
E-post: sofie.graner@sfog.se
Forbildningssekreterare:
Marie Bixo
Umeå
E-post: marie.bixo@umu.se
Redaktör för Kvinoläkaren:
Radha Korsoski
Göteborg
E-post: radha korsoski@sfog.se
Webbansvarig: Olof Alexandersson
Östersund
E-post olof.alexandersson@sfog.se
Kvalitetssekreterare: Marie Wikström Bolin
Sundsvall
E-post: marie.wikstrombolin@sfog.se
Ledamot/OGU-representant:
Kristin André
Helsingborg
E-post: kristin.andre@sfog.se

Tryck: Elanders
ISSN 0284-8031

Ordförande har ordet

Kära medlemmar!

Jag vill inleda min första kolumn för 2022 med att mycket varmt tacka de ledamöter som lämnade styrelsen vid årsskiftet, dvs. Ellika Andolf, Helena Kopp Kallner och Matilda Wådell. Stort tack för ert stora engagemang och arbete i föreningen! Välkommen också till de nya medlemmarna Sophia Brismar Wendel som tar över posten som facklig sekreterare, Sofie Graner som utbildningssekreterare och Kristin André för OGU. Jag ser fram emot ett spännande år fullt av utmaningar.

Även detta år började med stigande smittotal i pandemin, men glädjande nog verkar vaccinationsprogrammen ha åstadkommit ett bra skydd mot svår sjukdom och belastningen på sjukvården med svårt sjuka har inte blivit lika omfattande. Däremot har ökad sjukfrånvaro och ”vabbande” satt press på bemanningssituationen. En annan aspekt på pandemin är rekommendationerna från Arbetsmiljöverket om att man som gravid efter vecka 20 inte ska riskera att exponeras för Covid-smitta vilket ställt till problem på många arbetsplatser. Vi har uppvaktat AMV, men så länge som Covid klassas som allmänfarlig sjukdom anser de inte att de kan ändra sina rekommendationer. Man får därför göra en individuell prövning i varje enskilt fall. Vi kämpar också på tillsammans med Folkhälsomyndigheten och andra aktörer för att öka vaccinationsgraden bland gravida, då den fortfarande ligger lägre än övriga befolkningen. Peppa alla gravida att vaccinera sig om de inte redan gjort det!

Mötet med Barnmorskeförbundet om hemförlossningar ledde till många intressanta diskussioner, men visade även att det finns tydliga skillnader i hur våra olika professioner ser på hemförlossningar och huruvida det ska vara en del av vårdutbudet. Det finns så många andra utmaningar i förlossningsvården att det är tveksamt om resurser ska föras över för att kunna erbjuda denna vårdform till de allra minst komplicerade graviditeterna. Däremot kommer det alltid finnas kvinnor som av olika skäl väljer att föda hemma och vi måste ha en beredskap för att fånga upp dem och erbjuda en möjlighet till en säker förlossning med

I DETTA NUMMER

Equalis kvalitetssäkring av kolposkopi-verksamheten i Sverige 7
ST-SPUR blickar framåt 8
OGUs ordförande informerar 11
Verksamhetsberättelse för OGU 2021 14
Förslag till ändring av stadgar för OGU 16
Valberedningens förslag till styrelse och valberedning OGU 18
OGU-dagarna 2022 20
Program OGU-dagarna 21

kvalificerad personal och tillgång till läkemedel. Diskussionen med barnmorskeförbundet fortsätter och vi vill också att den inte bara ska omfatta hemförlossningar utan hela förlossningsvården och vårt viktiga gemensamma teamarbete.

Ett stort glädjeämne är Graviditetsregistret där man nu kan få realtidsdata för förlossningsvården från i stort sett hela landet. Mycket ligger nu öppet i offentliga ”dashboards” för MHV, fosterdiagnostik och förlossning, men det finns också ytterligare data man kan ta del av i inloggat läge. Man kan t.ex. glädjande se att bristningar Grad III-IV fortsatt visar en sjunkande trend och är 2021 nere på 2,5%. Det har varit mycket fokus på dessa skador och arbetet verkar ha givit resultat! Man ser även en ökande total frekvens kejsarsnitt på 18,5% och en ökning av sectio >41+0 på en procentenhet de senaste 2 åren till 13,6% efter en tidigare sjunkande trend. Om detta har ett samband med de nya induktionsrekommendationerna får utvärderas i en vetenskaplig kontext. Men gå in på Graviditetsregistrets hemsida och botanisera!

Vi strävar hela tiden efter att vår verksamhet ska drivas efter evidensbaserade principer och det pågår en mycket stor forskningsaktivitet inom gynekologi och obstetrik i Sverige. Där är vårt nätverk för forskning, SNAKS, en mycket viktig länk för att skapa förutsättningar för att etablera kontakt mellan olika centra. I dagsläget är det hela 15 aktuella studier. Är inte din klinik med i någon studie, gå in på SNAKS’ hemsida och leta upp kontaktpersoner för alla de olika studierna.

Kursutbudet är fortsatt omfattande och intresset från våra medlemmar är stort både för ST-kurser och fortbildningskurserna. Trots pandemin så har de flesta kurser kunnat genomföras och vi utvecklar hela tiden utbudet, bl.a. hoppas vi att inom det närmaste året kunna erbjuda en ”Bakjourskurs”, vilket varit mycket efterfrågat. Mera information kommer.

Det kommer under året också att bli en ny granskningsomgång inom ”Säker förlossning” tillsammans med LÖF där erfarenheter från flera andra ”Säker-projekt” tas tillvara för att få en djupare förståelse för hur samverkan sker och hjälpa till att stärka verksamheternas arbete för att förlossningsvården ska bli ännu säkrare och bättre för dem vi är till för, dvs. mammor och deras barn.

Styrelsen med ARGUS och Web-master arbetar vidare med att få en bättre struktur på hemsidan med alla de olika kunskapsstöden inkluderande ARG-rapporter, SFOG-råd och riktlinjer, men även många externa resurser. Förhoppningsvis kommer ni redan under året att se en ökad tydlighet och att det ska gå lättare att hitta den information ni söker.

Till sist kan jag meddela att arbetet med SFOG-veckan 2022 i Linköping under vecka 35 (29/8-1/9) fortsätter och programmet börjar få allt tydligare former. Det kommer att presenteras längre fram i vår på www.sfogveckan.se. Vi hoppas verkligen att pandemisituationen medger att vi kan mötas fysiskt, men vi kommer sannolikt även erbjuda möjlighet till distansuppkoppling.

Eder ordförande
Michael Algovik

ÅRSAVGIFTER

Medlemsavgift SFOG **1200:-**
Inkluderar medlemskap i NFOG samt prenumeration på
Acta Obstetricia et Gynecologica Scandinavia samt
ARG-rapportabonnemang (400:- per år och avser genomsnittligt tre rapporter)

Medlemsavgift SFOG (ålderspensionär, fr o m det år man fyller 66 år) **600:-**

REDAKTÖRENS RUTA

Följande tider gäller för Kvinnoläkaren 2022:

Nr	*Deadline*	*Utkommer*
Nr 2	14 mars	vecka 11
Nr 3	9 maj	vecka 19
Nr 4	19 september	vecka 38
Nr 5	7 november	vecka 45

Manus skickas via epost till:
Redaktör Radha Korsoski
Epost: radha.korsoski@sfog.se

Adressändring ska göras till:
SFOG Kansliet
Box 738 • 101 35 Stockholm
eller kansliet@sfog.se

Detta mitt tredje år som redaktör hoppas jag blir det året som pandemin på allvar klingar av. Och det ser ju ut som att det finns gott hopp nu när den fjärde vågen sköljer över oss med sjuktal som jag aldrig tidigare varit med om. Det kommer en tid då vi ska sammanfatta lärdomar, erfarenheter och integrera i vår historia att ha varit med om en pandemi. Effekten har varit enorm på sjukvården, i samhället och för individen.

Inom psykologin finns begreppet liminalitet. Liminalitet kan beskrivas som en viss typ av upplevelse eller kvalitet som uppstår när en människa befinner sig på tröskeln till ett nytt stadium i sitt liv, utan att ha kommit dit, på samma gång som hen har lämnat sitt gamla liv, eller identitet bakom sig. Det är ett tillstånd av emellan-varande som kan präglas av förvirring, maktlöshet och identitetslöshet, men som också kan bära ett löfte eller hopp om ett annat, bättre liv.

Det absolut viktigaste just nu är att öka vaccinationen av gravida så att vi kan stänga boken om denna pandemin utan ett enda till mödradödsfall eller enda nyfött barn som riskerar liv och hälsa relaterat till Covid-19.

Radha Korsosk
Redaktöri

Nya medlemmar

Magnus Winther, Halmstad
Etidal Hameed, Helsingborg
Erik Hemmingsson, Uppsala
Frida Kristiansson, Göteborg
Maria Andersson, Hudiksvall
Eva Vejt, Karlskrona
Magdana Simonia, Östersund
Anna Ed, Karlskrona
Charkitte Särnqvist, Stockholm
Margrét Edda, Malmö
Christine Adrian, Karlstad
Rebecka Johansson, Stockholm
Alexandra Kelderer, Hägersten
Laura Björnström, Johanneshov
Emma Stenbacka, Solna
Malin Arvidsson, Jönköping
Johanna Hilmo, Stockholm
Johannes Sperling, Trollhättan
Carina Tobrand, Linköping
Magdana Simonia, Östersund
Michelle Kanne, Halmstad
Mariko Galvér, Uppsala
Ellinor Magnusson, Solna
Emelie Krantz, Linköping
Martina Sjöstedt, Örebro

ARGUS har ordet

Efter ett år som ARGUS är jag än mer imponerad av det arbete som utförs i AR-grupperna än jag var tidigare, men också mer medveten om hur komplex verksamheten är. När jag skrev mitt första brev som ARGUS trodde jag, som säkert de flesta andra att vi då skulle vara inne i slutfasen av pandemin. Så blev det inte även om vi nu åter hoppas att vi, när denna nu pågående omfattande smittspridning dämpas, ska kunna återgå till en tillvaro som i varje fall liknar tiden före pandemin. Även om det givet omständigheterna har gjorts ett imponerade arbete i AR-grupperna så har mycket av sådant som planerats blivit försenat. Såväl p g a ren tidsbrist, där ett redan innan pandemin pressat schema blivit ytterligare pressat, som svårigheterna att mötas i det fysiska rummet för det tankeutbyte som behövs när komplicerade frågor ska avhandlas har självklart spelat roll. Det är därför desto mer glädjande att vi ändå under året fått flera nya SFOG-råd publicerade. I takt med kunskapsutvecklingen har också flera råd relaterade till covid-19 uppdaterats under året som gått, ytterligare uppdateringar är på gång och sannolikt publicerade när ni läser detta. Tack till er alla som med hög kompetens och stort engagemang har bidragit till att vi lärt oss mer om hur vi ska agera i en ny situation. Jag ser det som ett viktigt och betydande bidrag till att vi får möjlighet att arbeta så att den vård vi erbjuder blir så jämlik som möjligt, att vi har ett gemensamt kunskapsunderlag att utgå ifrån.

Efter att det inte kommit några nya ARG-rapporter under lång tid har vi glädjen att nu se fram emot ett par nya uppdateringar av tidigare rapporter. I pipeline ligger uppdaterade versioner av ”Graviditetsimmunisering” och ”Hemostasrubbningar” och sannolikt någon eller några ytterligare kommer bli aktuell under året. De rapporter som är under utarbetande och där AR-gruppen planerat för en fysisk bok, kommer att ges ut i traditionellt tryckt ARG-rapportsformat, men vi avser därefter att övergå till endast digital publicering. Jag vet att det finns delade meningar, och att många gärna vill ha en tryckt rapport, men bedömningen är att digital publicering ger så pass stora fördelar att vi väljer att ta det steget definitivt nu. Framför allt kommer det innebära att uppdateringar kan ske betydligt enklare.

Vi har under året inlett en diskussion om hur kunskapsstödet från SFOG ska utformas. Vi har idag ARG-rapporter, SFOG-riktlinjer och SFOG-råd. Processen att ta fram dessa skiljer sig åt och det är uppenbart att det många gånger är väl krävande, samtidigt som det självfallet är angeläget att hålla en hög kvalitet. Vi arbetar med att ta fram en något enklare modell. Som så mycket annat under året har det dock inte hunnit bli klart, men vi hoppas kunna komma presentera ett format under året. Det ska förstås inte påverka nu pågående arbete, utan ses som framåtsyftande. Formerna för presentation av alla kunskapsstöd så att de blir kända i verksamheten är också aktuell. Jag vill slå ett slag för det Nyhetsbrev vår webmaster Olof Alexandersson introducerat. Där tillkännages alla nya råd, riktlinjer och rapporter tillsammans med annan angelägen information. Så håll utkik efter detta!

Som tidigare vill jag avsluta med att uttrycka mitt tack till alla AR-grupper för ert arbete, men också med att det inte nog går att understryka vilken betydelse detta har för vår specialitet och ytterst för våra patienter. Jag kan inte se annat än att detta är en fantastiskt ändamålsenlig modell för snabb kunskapsspridning som enkelt kommer alla till del. För att det ska fungera även i framtiden behöver både mer seniora som nya kollegor vara engagerade. Så min uppmaning till alla verksamheter är att se till att era medarbetare finns representerade i en eller flera AR-grupper. Det är svårt att se en mer kostnadseffektiv åtgärd än detta för att hålla en hög kvalitet i vården!

Kerstin Nilsson
ARGUS

Equalis kvalitetssäkring av kolposkopi-verksamheten i Sverige

Förbättra din kvalitet inom kolposkopi genom att delta i en kostnadsfri pilotomgång i kolposkopibedömning

I vår kommer för första gången någonsin i Sverige alla gynekologer som utför kolposkopiundersökningar att få möjligheten att delta i ett externt kvalitetssäkringsarbete. Kvalitetssäkringen utförs i Equalis regi och den första omgången (pilotomgång) är kostnadsfri.

Pilotomgången vänder sig till dig som är gynekolog och utför kolposkopi. Målet är att undersöka hur ett externt kvalitetssäkringsprogram inom kolposkopi kan fungera i praktiken och att fortsättningsvis skicka ut en omgång per år innehållande fem fall med 3–6 kolposkopibilder per fall. Urvalet av patientfallen kommer från klinisk verksamhet och är framtagna av erfarna kolposkopister. Till bildunderlaget bifogas en kort anamnes samt några uppgifter för deltagarna att besvara. Svaren behandlas som konfidentiell information av Equalis och deltagarna är anonymiserade i resultatsammanställningen. Alla gynekologer som håller på med kolposkopi kan anmäla sig till pilotomgången. När piloten är avslutad och utvärderad planeras en första ordinarie omgång under hösten 2022 till de kliniker som då anmäler sig.

Vad är extern kvalitetssäkring och vilka är Equalis?

Equalis är ett Uppsala-baserat företag som har funnits i 30 år, och ägs till 52 % av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), 24 % av Svenska läkaresällskapet och 24 % av Institutet för biomedicinsk laboratorievetenskap. Verksamheten bedrivs utan vinstsyfte för att ge så mycket nytta som möjligt till svensk hälso- och sjukvård.

Mer än 70 % av alla diagnoser som ställs inom hälso-och sjukvården görs helt eller delvis med hjälp av diagnostiska undersökningar av något slag. Det kan vara till exempel ett vanligt blodprov, ett vävnadsprov eller en ultraljudsbild. En jämlik vård kräver att de metoder sjukvården använder för att upptäcka eller frikänna från sjukdomar visar samma sak i hela vårt avlånga land. Men är det så?

Kännedom om en metods variabilitet är viktig. Ibland kan den metodologiska variabiliteten vara liten och i praktiken inte spela någon roll, medan den ibland kan vara av betydelse vilket kan få stora konsekvenser, bland annat genom att man missar en diagnos och därmed försenar upptäckt, eller utsätter patienten för ytterligare onödiga utredningar eller ingrepp.

För att fånga upp och belysa olika metoders variabilitet används extern kvalitetssäkring. Equalis skickar varje vecka ut hundratals provmaterial s.k. externa kontroller (t.ex. provrör eller digitala bilder) till representanter inom Sveriges sjukvård. De som arbetar med någon form av diagnostik ute i regionerna analyserar de externa kontrollerna på samma sätt som man skulle göra om provet kom från en patient. De individuella analysresultaten skickas tillbaka till Equalis digitalt. Equalis bearbetar resultaten tillsammans med sakkunniga experter och tar fram en anonymiserad översiktrapport, innehållande utfall och kommentarer, samt en individuell resultatrapport, som skickas tillbaka till deltagarna. Externa kontroller gör det möjligt för kliniker, mottagningar och laboratorier att jämföra det egna utfallet inom verksamheten i förhållande till övriga Sverige. Equalis försöker även, via expertgrupper med 140 yrkesverksamma sakkunniga experter, hjälpa användarna att förbättra sig till exempel genom att utfärda rekommendationer och att anordna utbildningsdagar.

Ansvariga för utformningen av kvalitetssäkringsrogrammet är Henrik Edvardsson ordförande i KVAST-gruppen inom exfoliativ cytologi, Kristina Elfgren ordförande i C-ARG båda Karolinska Universitetssjukhuset, och medlemmar i Equalis expertgrupp för cervixcancerprevention, samt Hanna Milerad Sahlgren web master C-ARG, medicinsk rådgivare RCC Mellansverige.

Anmälan till piloten görs på

www.equalis.se eller
via epost till info@equalis.se

För frågor kontakta enligt nedan.

Kontaktpersoner för det vetenskapliga innehållet:
kristina.elfgren@regionstockholm.se
hanna.milerad.sahlgren@rccmellan.se

Kontaktpersoner Equalis:
Josefin Ågren josefin.agren@equalis.se
Karin Dahlin Robertsson
karin.dahlin.robertsson@equalis.se

ST-SPUR blickar framåt

Har ni funderat på skillnaden mellan handledarroll och instruktörsroll? Vid vårt senaste möte diskuterade vi just detta i SPUR-inspektörsgruppen. Enligt socialstyrelsens ST-målbeskrivning ska den färdiga specialisten kunna handleda och instruera medarbetare och studenter. När vi SPUR-inspekterar tittar vi på om ST-läkaren bereds möjlighet till att själv handleda. Vi kan se att det är vanligt att ST-läkare är med kandidater eller AT-läkare under ett mottagningsbesök, och glädjande nog att de ofta ger konstruktiv feedback. Är detta tillräcklig träning i handledning? Vad innebär det att handleda någon? Handledning är ett brett begrepp som bland annat innefattar instruktörsrollen som ST-läkare ofta får träna på. Vi ser att andra lika viktiga roller är svårare. Långsiktiga handledaruppgifter som till exempel att utvärdera progression över tid kräver också träning. ST-läkare kan handledas i ett längre handledarskap av till exempel en randande allmänläkare eller akutläkare.

Många av de utmaningar vi kan stöta på som ST-handledare har någon i vår närhet redan brottats med. Hur ser det ut där du jobbar, finns det handledarträffar eller liknande? Diskuterar ni vad handledarskapet bör innehålla? Vet ni ST-läkare vilka formella ansvar och vilka möjliga roller er handledare kan ha för att stötta er i utbildningen?

Vi har sett många goda exempel på hur ST-handledarträffar skapar en stöttande kultur vilket ger ökad trygghet för den enskilde handledaren. En gemensam agenda för handledarskapet upplevs av ST-läkarna som ett strukturerat och tydligt arbete för att gynna deras progression.

Om du är handledare eller ST-läkare, gå hem och diskutera med dina kollegor och se om ni har samsyn. Bolla gärna med oss vid eventuella frågor.

Sedan 2016 har samtliga enheter som utbildar ST-läkare i vår specialitet SPUR-inspekterats. Kul!

Socialstyrelsen rekommenderar granskning var femte år. Som ni ser i tabellen nedan höll vi en jämn takt fram till pandemins start. Nu har vi ett gediget arbete framför oss för att komma ikapp. Det kommer innebära att vissa enheter får vänta ytterligare något år utöver de fem. Vi planerar minst sju inspektioner i år och ännu fler nästa år. Trots det ser ni i tabellen att ett stort antal enheter bör inspekteras under de närmaste tre åren. Med tillräckligt många inspektörer kan vi öka takten för att komma ikapp under 2025.

Det finns möjlighet att ingå i övergripande regionala SPUR-inspektioner. Vissa regioner finansierar SPUR av alla sina utbildningsenheter under en kortare tidsperiod för att säkerställa en jämn utbildningskvalitet. Det kan innebära att just din klinik inspekteras tidigare eller senare än förväntat. Om du som studierektor eller chef vet att ni kommer att ingå i en övergripande inspektion, kontakta gärna mig. Det underlättar vår planering.

Vill du bli SPUR-inspektör?

I så fall finns det en chans redan inom den närmaste tiden. Vi är just nu 13 aktiva inspektörer men för att kunna upprätthålla den inspektionstakt vi önskar behöver vi vara cirka 15-20 personer. I vår grupp finns drivna specialister med ett stort utbildningsintresse och flertalet har erfarenhet av att vara chef eller studierektor. Som inspektör förväntas du medverka i 1-2 inspektioner per år och delta i vårt årliga heldagsmöte. För att bli inspektör krävs en endagskurs som organiseras och bekostas av Lipus samt ett godkännande av SFOG-styrelsen. Hör av dig om du vill veta mer.

I mitt uppdrag som SPUR-samordnare känns det viktigt att veta hur ni tänker om SPUR. Om du vill diskutera ST-SPUR med mig kommer jag till både OGU-dagarna i Visby och SFOG-veckan i Linköping. Till sist vill jag passa på att tacka alla er inspektörer för ert fina arbete under de senaste åren.

Jenny Immerstrand
SPUR-samordnare,
Utbildningsnämnden, SFOG
jenny.immerstrand@vgregion.se

SFOGs SPUR-schema

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Akademiska sjukhuset, Uppsala									
Blekingesjukhuset, Karlskrona									
Cemtrallasarettet, Växjö									
Centralsjukhuset, Karlstad									
Centralsjukhuset i Kristianstad									
Dnderyd, Stockholm									
Falu lasarett, Falun									
Gävle sjukhus									
Hallands sjukhus, Halmstad									
Hallands sjukhus, Varberg									
Helsingborgs lasarett									
Hudiksvalls sjukhus									
Höglandssjukhuset, Eksjö									
KS, Stockholm									
Lasarettet i Ystad									
Länssjukhuset i Kalmar									
Länssjukhuset Ryhov, Jönköping									
Mälarsjukhuset, Eskilstuna									
NUS, Umeå									
Nyköpings lasarett									
NÄL, Trollhättan									
SkaS, Skövde									
Skellefteå lasarett									
SU, Göteborg									
Sunderby sjukhus, Luleå									
Sundsvalls sjukhus									
SUS, Malmö/Lund									
SÄS, Borås									
Södersjukhuset, Stockholm									
Södertälje sjukhus									
Universitetssjukhuset i Örebro									
Universitetssjukhuset i Linköping									
Visby lasarett									
Vrinnevisjukhuset, Norrköping									
Värnamo sjukhus									
Västerviks sjukhus									
Västmanlands sjukhus, Västerås									
Örnsköldviks sjukhus									
Östersunds sjukhus									

Genomförd inspektion
Planderad inspektion
Rekommenderat att planera in inspektion

OGUs ordförande informerar

Bästa kollegor!

Det är svårt att inte nämna covid när vi, i skrivandets stund, närmar oss kulmen på ytterligare en våg. Rutiner som ändras från dag till dag, sjukluckor som ska fyllas, extra skyddsutrustning som ska på och av gör arbetsdagen tungrodd och alla sociala aktiviteter som ställs in gör fritiden torftig. I perioder är humöret bra och dessa förändringar berör inte lika mycket och vissa dagar känns desto deppigare. Men jag ska ändå försöka lyfta fokus mot vad OGU har haft för sig sedan det senaste numret av Kvinnoläkaren. Bland annat så har vi haft vårt årliga gemensamma styrelsemöte med SFOGs styrelse. På agendan stod en del punkter av mer praktisk karaktär så som OGUs ekonomi och stadgar (se förslag till stadgeändring i detta nummer), men vi diskuterade även en del kring ST-kurserna och närmare bestämt det nya ansökningsförfarandet. Vi fick ta del av siffror på hur många som blivit antagna och framför allt hur många som inte hade fått plats på respektive kurs. Det fanns ett fåtal kurser som stack ut, där många av de som sökt inte fått plats. Dessa siffror är viktiga att följa för att kunna se att det finns tillräckligt med kursplatser och om så inte är fallet kompensera för detta. Till exempel så har kursen i Psykosocial gynekologi och obstetrik varit svår för många att få plats på, redan sedan tidigare, och där försöker SFOG och kursgivarna jobba för att ytterligare ett kurstillfälle ska ges. Olyckligt var att många ST-läkare fick sina bekräftelsemail till kurserna i skräpposten. Det är bra om ni är uppmärksamma och tittar i skräpposten tiden efter ni anmält er till en kurs, samt märker avsändaren som ”icke skräppost” för att förhindra att det händer igen.

Vi försöker med kansliets hjälp få lite bättre ordning på vårt medlemsregister. Alla SFOGs medlemmar som är ST-läkare eller specialist sedan mindre än två år är även medlemmar i OGU. Historiskt sett har det varit svårt att hålla OGUs medlemsregister uppdaterat. Numera finns det ett val när man ansöker om att bli medlem där man kan kryssa i ”under utbildning”. Man registreras då som medlem i OGU. Man tas automatiskt bort som OGU-medlem efter ett visst antal år. När man är specialist sedan mer än två år kan det ändå vara bra att maila kansliet och meddela detta så att kan de plocka bort en ur OGUs medlemsregister.

Från ett register till ett helt annat. Vår representant i Gynopregistrets referensgrupp kunde på OGUs senaste styrelsemöte meddela att man bestämt att ”ST-rutan”, (den icke-obligatoriska rutan som måste klickas i för att markera att en ST-läkare deltagit på operation) kommer att bli obligatorisk att fylla i och innehålla alternativ för huvudoperatör och medoperatör. Detta är glädjande nyheter eftersom det innebär att vi framöver kan få tillförlitlig statistik på hur pass involverade ST-läkare är på operation. I en stickprovsundersökning som OGUs styrelse gjorde för något år sedan såg vi till exempel att på sju av de åtta undersökta klinikerna gjordes de laparoskopiska steriliseringarna i mindre än hälften av fallen av en ST-läkare som huvudoperatör! Tillförlitlig statistik ger möjlighet att få en överskådlig lägesbild, att jämföra läget över tid och mellan kliniker och kan förhoppningsvis sporra till att öka närvaron och tillgängligheten för ST-läkarna på operation.

Avslutningsvis vill jag ge en påminnelse om att anmäla er till OGU-dagarna i Visby! Det gör ni genom att fylla i anmälan på ogudagarna.se.

Matilda Wådell
Ordförande OGU

Glöm inte söka ST-kurser för hösten 2022!
Anmälan öppnar onsdag v 8

Kallelse till OGUs årsmöte 2022

Medlemmarna i Obstetriker och Gynekologer under Utbildning (OGU) kallas härmed till årsmöte

Tid: 08.30-09.30 den 26/4

Plats: Clarion Hotel Wisby, Visby

Föredragningslista

Mötet öppnas
Val av ordförande och två justeringspersoner för årsmötet
Anmälan av övriga ärenden
Styrelsens verksamhetsberättelse för föregående verksamhetsår
Verksamhetsplan för kommande verksamhetsår
Kassörens ekonomiska redogörelse
Fråga om godkännande av föregående verksamhetsår
Fråga om godkännande för verksamhetsplan kommande år
Beslut om reviderade stadgar
Val av nya styrelseledamöter
Val av valberedning
Avtackning av avgående styrelseledamöter
Övriga ärenden
OGUs ST-dagar 2023 Stockholm
Tid och plats för nästa årsmöte
Mötet avslutas

Vid årsmötet är tid avsatt för diskussion. Alla medlemmar är välkomna att delta. Om ni vill att styrelsen ska förbereda ett övrigt ärende, vänligen kontakta ordföranden Matilda Wådell, matilda.wadell@regiongabvleborg.se, senast en månad innan årsmötet. Vi ses!

Verksamhetsberättelse för OGU 2021

Organisation och stadgar

Obstetriker och Gynekologer under Utbildning (OGU) är en intressegrupp inom Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi (SFOG). Medlemskap i OGU förutsätter medlemskap i SFOG. OGU vänder sig till ST-läkare och nyblivna specialister inom två år från specialistexamen. SFOGs stadgar gäller i alla tillämpliga delar även OGUs verksamhet, men OGUs egna stadgar fastsälldes 2012 och reviderades senast 2017. Medlemskap betalas direkt till SFOG då OGUs ekonomi är integrerad med SFOGs ekonomi.

Styrelsen 2021

Styrelsen har sedan 20.04.21 bestått utav:
Matilda Wådell, ordförande och ledamot i SFOGs styrelse. OGUs representant i Svenskt Kirurgiskt Råd.
Kristin André, vice ordförande. Representant i ST-SKRÅ.
Eva Carlsson Humla, sekreterare. Representant i Gyn-OP. Delaktig i arbetet inför SFOG-veckan i Göteborg 2021. Delaktig i arbetet inför OGU-enkäten 2022.
Julia Wängberg Nordborg, kassör. Ansvarig för OGUs bidrag till Medlemsbladet/ Kvinnoläkaren. Delaktig i arbetet inför SFOG-veckan i Göteborg 2021.
Camilla Rosberg Greko, web-ansvarig och ansvarig för sociala medier. Ansvarig för OGU-dagarna i Ystad 2021. Delaktig i arbetet inför OGU-enkäten 2022.
Irma Mehmedagic, representant i utbildningsnämnden och Gyn-Op. Delaktig i arbetet med specialisttentan.
Anne Örtqvist Rosin, representant i utbildningsnämnden. Delaktig i arbetet med specialisttentan.
Barry Macdonald, ansvarig för internationella frågor Europa/ENTOG.
Rasha Polcer, ansvarig för internationella frågor Norden/NFYOG. Representant i ST-SKRÅ. Delaktig i arbetet inför OGU-enkäten 2022.
Louise Brynte, övrig ledamot. Delaktig i arbetet inför OGU-enkäten 2022. Delaktig i arbetet inför SFOG-veckan i Linköping 2022.

Styrelsemöten

Under 2021 har styrelsen haft tre fysiska möten och resterande möten har varit i digital form. Vid fysiska möten har även digitalt medverkande erbjudits för att se till att alla deltagare kunnat medverka.

- 24.01.2021 Styrelsemöte i samband med SFOGs vintermöte, digitalt
- 20.04.2021 Styrelsemöte i samband med OGU-dagarna, Ystad
- 10.06.2021 Styrelsemöte, digitalt
- 20-21.09.2021 Styrelse-, och strategimöte, Stockholm
- 16-17.12.2021 Gemensamt möte med SFOGs styrelse samt styrelsemöte OGU, Stockholm

Ekonomi

OGUs ekonomi ligger under SFOGs bestämmande. Budgeten styrs efter planerade aktiviteter, storleken på styrelsen samt var de olika styrelseledamöterna är verksamma geografiskt. De största kostnadsposterna är resor till och boende i samband med styrelsemöten. Den geografiska spridningen på styrelseledamöter är stor – från Örnsköldsvik i norr till Ystad i söder (2021). I år har kostnaderna varit något lägre än vanligt på grund av mindre resekostnader sekundärt till fler digitala möten. Kostnaderna i övrigt är som förväntat och följer de finansiella riktlinjer som upprättats.

Allmänt

OGU har vidare fört diskussion kring hur pandemin påverkat vår ST-utbildning på olika instanser. I COPE Staff ST-enkäten kunde man bland annat se att den kirurgiska träningen minskat, att kurser och randningar påverkats och att det finns en oro hos ST-läkare för utbildningskvalitén. Diskussioner kring förbättringar och hur detta påverkar utbildningen på sikt har förts och kommer fortsätta föras framöver.

Ansökningsförfarandet till ST-kurser har ändrats under det gångna året. I ställer för en tilldelning av kurser får nu ST-läkaren själv anmäla sig varje termin till den/de kurser denna önskar gå. ST-läkarna accepteras härefter till kursen och prioriteras baserat på antal månader som denne har gjort av sin ST. Förhoppningen är att detta system skall ge ST-läkaren större möjlighet att gå kurser som passar in i den individuella studieplanen samt att detta skall underlätta arbetet för kansliet. Vi kommer fortsätta utvärdera detta nya ansökningssystem kontinuerligt för att se att det fungerar så bra som möjligt.

OGU finns representerat i ST-SKRÅ, vilket är den gemensamma ST-läkarföreningen för opererande specialiteter inklusive kirurgi, urologi, ortopedi, ÖNH samt anestesi. Här har man diskuterat privatiseringens effekter på våra olika ST-utbildningar samt sammanställt information från studierektorer runt om i landet för att kartlägga hur uppdelningen ser ut. Vidare diskussioner kommer föras inom detta forum för att kunna lära av varandra och dra nytta av förslag och förändringar som sker inom andra specialiteter.

Den 5-7/5 hölls kongress med organisationen Surgicon där man diskuterar vetenskapliga metoder för kirurgisk träning på en internationell basis. Kongressen hölls digitalt och OGUs styrelse tog del av större delar av programmet för fortsatt inspiration till projektet ”Ge kniven

vidare". För referat, var god se KL #5.

Vi har i styrelsen tagit fram ett koncept för en journal club för våra medlemmar. Arbetet har letts av Anne Örtqvist Rosin och detta nya projekt går av stapeln med en introduktionsföreläsning och genomgång av hur vi granskar vetenskapliga artiklar den 27/1. Vi hoppas detta format på journal club kan vara till nytta för våra medlemmar, bidra till ökat vetenskapligt kunnande samt ge möjlighet till att omsätta kunskapen i praktiken. Mer information om framtida möten finns på våra sociala medier samt i Kvinnoläkaren.

Vi strävar efter att kontinuerligt informera våra medlemmar kring vårt arbete, både via medlemsbladet och sociala medier. Vi informerar även i möjligaste mån på den jourförberedande kursen med en presentation av OGU och vårt arbete samt på alla kurser som våra styrelseledamöter deltar i. Vår vision fortsätter att vara en ST-utbildning i världsklass!

Representation i SFOGs styrelse

OGU har en representant i SFOGs styrelse som träffas tio gånger per år. Efter valberedningens förslag väljs representanten in vid SFOGs årsmöte för en mandatperiod på två år. Matilda Wådell har varit OGUs representant under 2021. Hon har även representerat OGU på årets verksamhetsmöten vilka samlar alla verksamhetschefer och professorer inom vår specialitet två gånger årligen.

Utbildningsfrågor och Utbildningsnämnden

Arbetet i Utbildningsnämnden har inneburit, liksom tidigare år, planering och medverkan vid Specialistexamen, som under 2021 hållits i Malmö.

Diskussion kring den vetenskapliga examinationen, med andra ord ST-arbetet, har fortsatt. Även om ST-arbetet har sina fördelar, som att bidra till forskning inom vår specialitet samt fungerar som en naturlig ingångsport till forskarvärlden för flera ST-läkare, så har det också sina brister. Det kan exempelvis vara svårt för ST-läkare att hitta handledare och ett problem att inte kunna skriva ST-tentamen om arbetet bedöms hålla för låg kvalitet. Alternativa förslag till vetenskaplig progression och examination har diskuterats inom Utbildningsnämnden, och kommer att diskuteras vidare under 2022. OGUs förhoppning är att en förändring för den vetenskapliga examinationen ska ske, så att Specialistexamen i framtiden kan passa flera ST-läkare och nyblivna specialister.

OGU-dagarna

OGUs ST-dagar hölls i år i digital form med hybridföreläsningar från Ystad. Tack vare en organisationskomitté bestående av lokala ST-läkare och samarbete med sponsorer anordnades en två-dagars konferens med tema Partus Normalis. Förutom OGUs årsmöte och symposium där vi hade chans att diskutera pandemins påverkan på utbildningen innehöll programmet intressanta föreläsningar kring bland annat förlossning efter sectio, sen avnavling, vattenfödslar, sociokulturell påverkan samt prematurförlossningar. Som aktivitet erbjöds en digital yogaklass efter första dagens föreläsningar. För ett fullständigt referat, var god se Kvinnoläkaren #3. För närvarande är arbetet i full gång inför 2022 års OGU-dagar som kommer att hållas i Visby i april. Vi håller alla tummar för att fysiskt deltagande ska vara möjligt!

SFOG-veckan

SFOG-veckan 2021 blev i år i hybridformat från Göteborg. OGU anordnade ett symposium med temat Värna Aborträtten vilket blev ett uppskattat och välbesökt evenemang. Vi fick en historisk genomgång av abort, en diskussion kring hur abortmotståndet ser ut runt om i världen, hur pandemin har påverkat tillgängligheten till abort samt pågående förbättringar av abortvården och aktuella studier. För ett fullständigt referat av SFOG-veckan skrivet av våra göteborgare Eva Carlsson Humla och Julia Wängberg Nordborg var god se Kvinnoläkaren #4. I år blev det ingen social aktivitet anordnat av OGU, vilket annars brukar vara en välbesökt del av programmet. Vi hoppas på att ta igen detta i Linköping 2022.

Internationellt

ENTOG-utbytet och EBCOG-kongress i Grekland lyckades genomföras under en mindre intensiv del av pandemin, för reseberättelsen var god se Kvinnoläkaren #4. Vid ENTOG årsmötet bestämdes att utbytet och kongressen 2023 ska hållas i Storbritannien, efter utbytet i Norge hösten 2022. Efter att ha varit inställd på grund av pandemin, är ansökan till EBCOGs fellowship öppen till 28/2. Detta ger möjlighet till tre månaders träning på ett europeiskt sjukhus och stipendium på 3000 euros. Mer information finns på entog.eu.

I den nordiska ST-läkarföreningens sammanslutning, NFYOG, har styrelsen fått en ny ordförande Arushma Irman Naqash från Danmark. Som känt blev tyvärr NFOG-kongressen i Reykjavik inställd men det blickas nu framåt mot nästkommande kongress i Trondheim 28–30 augusti 2023. Mer information om den kommande kongressen finns att hitta på NFOGs hemsida. Den nya styrelsen hade sitt första digitala möte i december 2021 - ett produktivt möte med representanter från Danmark, Island och Finland. Framöver planeras arbete med ST-läkarprogrammet och skapa arbetsgrupper inför den kommande kongressen. Även om vi nu alla vant oss vid digitala möten hoppas vi att ett fysiskt möte kommer kunna bli av för att lära känna varandra bättre och utföra ett effektivare arbete. Som en påminnelse för alla så har NFOG en fond vars syfte är att främja och stödja framtida utveckling, forskning och kliniskt arbete inom gynekologi och obstetrik inom de nordiska länderna. Sista ansökningsdatum för ansökan av bidrag till fonden är 1 mars 2022, kriterier och ytterligare information om ansökningsförfarandet finns på nforg.org/fund.

Sammanfattat av
Kristin André
Vice ordförande OGU

Förslag till ändring av stadgar för Obstetriker och Gynekologer under Utbildning

Med anledning av att SFOG sedan årsskiftet 2021/2022 numera är en medlemsförening i Svenska Läkaresällskapet behövs en uppdatering av OGUs stadgar göras för att harmonisera med denna förändring. Nedan följer ett förslag på reviderade stadgar, att behandlas på OGUs årsmöte i Visby 26/4, med nuvarande fomulering ~~genomstruken~~ och förslag på ny formulering understruken:

Stadgar för Obstetriker och Gynekologer under Utbildning

Intressegruppens art § 1

Obstetriker och Gynekologer under Utbildning (OGU) är en intressegrupp inom Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi (SFOG), vilken ~~utgör sektionen för Obstetrik och Gynekologi inom Svenska Läkaresällskapet~~ är en medlemsförening i Svenska Läkaresällskapet (SLS) och är en specialitetsförening inom Sveriges Läkarförbund. Intressegruppen startades 1994. Intressegruppens engelskspråkiga benämning skall vara Trainees in Obstetrics and Gynecology.

OGUs syfte § 2

OGUs uppgift är att värna och arbeta för god och jämlik utbildning och goda arbetsförhållanden för ST-läkare inom obstetrik och gynekologi. OGU skall även avge utlåtanden och/eller handlägga ärenden som av SFOG hänskjutits till intressegruppen och verka för ett välfungerande ST-nätverk.

Medlemskap § 3

Medlemskap i OGU förutsätter medlemskap i SFOG. Om den nya medlemmen är en blivande specialist alternativt nybliven specialist (sedan max två år) inom obstetrik och gynekologi, blir personen automatiskt medlem i OGU. Till medlem i OGU kan också väljas läkare som arbetar inom verksamhetsområdet obstetrik och gynekologi eller med särskilt intresse för detta. ~~Medlem av föreningen bör även vara medlem i Svenska Läkaresällskapet och~~ är enligt § 3 SLS stadgar föreningsanknuten medlem i SLS och bör tillhöra Sveriges Läkarförbund. Styrelseledamot i föreningen ska vara ~~ledamot av Svenska Läkaresällskapet och~~ medlem i Sveriges Läkarförbund.

Intressegruppens årsmöte § 4

Kallelse och föredragningslista till årsmötet skall publiceras åtkomligt för föreningen senast en månad före årsmötet. Vid Intressegruppens årsmöte skall följande ämnen behandlas:

1. Val av ordförande och två justeringspersoner för mötet
2. Styrelsens verksamhetsberättelse
3. Kassörens ekonomiska redogörelse
4. Fråga om medlemmar godkänner OGUs verksamhet och plan för kommande år
5. Val av styrelse samt valberedning
6. Övriga ärenden
7. Protokoll från årsmötet föres av styrelsens sekreterare.

Styrelse § 5

Intressegruppens angelägenheter handhas av en vid årsmötet vald styrelse som skall bestå av ordförande, vice ordförande, sekreterare, två ansvariga för utbildningsfrågor, ansvariga för internationella frågor Norden respektive Europa, kassör, ansvarig för kommunikationsfrågor, samt en övrig ledamot. Första mandatperioden är två år och omval sker med mandatperiod på ett år i taget, förutom ordförande som väljs på två år. Det åligger ordföranden att efter val av nya styrelsemedlemmar insända uppgift om de valdas namn och adress till SFOG. Alla styrelsemedlemmar skall också redovisa jäv enligt SFOGs jävsblankett.

Sammankallande och beslut § 6

Ordförande åligger att minst två veckor i förväg sammankalla till styrelsemöte. Styrelsen är beslutsmäktig om minst halva antalet ledamöter är närvarande. Ordföranden leder styrelsens sammanträden och upprättar föredragningslista till sammanträden och årsmöte. Beslut fattas via majoritetsbeslut. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst. Vid styrelse- sammanträde skall protokoll föras. Ordföranden, eller av styrelsen delegerad person, undertecknar handlingar upprättade i styrelsens namn.

Representant i SFOG § 7

Styrelsen ger ett förslag på OGU-representant till SFOGs valberedning genom att skicka in till SFOGs valberedning.

Sekreteraren § 8

Sekreteraren för protokoll vid styrelsens sammanträden samt skriver åtgärdslista.

Utbildningsansvarig § 9

Den utbildningsansvarige skall bevaka utbildningsfrågor inom intressegruppen samt delta i SFOGs utbildningsnämnds arbete inklusive framtagandet av ST-examen.

Kassör § 10

OGUs ekonomi är integrerad med SFOGs ekonomi. SFOG beviljar ekonomiska medel på förslag från OGUs styrelse och står som ekonomisk garant. Utbetalningar sköts enligt SFOGs rutiner och attesteras vid behov av OGUs kassör. Om underskott uppstår meddelas SFOGs styrelse. OGUs styrelse är gemensamt ekonomiskt ansvariga. Räkenskapsåret följer SFOGs och sträcker sig från 1a januari till 31a december. Kassören lämnar en ekonomisk redogörelse till årsmötet och SFOG.

OGUs valberedning § 11

Valberedningen skall bestå av minst två personer. Dessa väljs vid årsmötet för ett år och arbetar enligt framtagen arbetsbeskrivning. Valberedningen bereder förslag till styrelseposter inför årsmötet nästföljande år.

OGUs ST-dagar § 12

Varje år anordnas två utbildningsdagar i OGUs regi. Temat för dessa dagar och var de anordnas varierar från år till år. Styrelsen är delaktig, men huvudansvaret ligger på en lokal organisationskommitté.

SFOG-veckan § 13

OGU skall ha med en representant i SFOG-veckans vetenskapliga kommitté. OGU ansvarar för delar av det vetenskapliga programmet och det sociala programmet.

European Network of Trainees of Obstetrics and Gyneacology (ENTOG) § 14

Styrelsen utser en representant som närvara vid ENTOGs årsmöten. OGU förmedlar årligen stipendier till ENTOGs utbytesprogram.

Nordic Federation of Young Obstetricians and Gynaecologists (NFYOG) § 15

Intressegruppen ingår tillsammans med Danmarks, Islands, Norges och Finlands motsvarigheter som medlemmar i NFYOG. Intressegruppens ansvariga för internationella frågor, alternativt en medlem utsedd av styrelsen, vilken rapporterar till styrelsen, ingår som styrelseledamot i NFYOG.

Stadgebestämmelser § 16

Ändringar av dessa stadgar beslutas endast vid årsmöte, där ärendet tagits upp på föredragandelistan och förslaget varit utsänt med denna. För beslut krävs instämmande av minst två tredjedelar av antalet närvarande medlemmar. Ändringar av stadgarna skall träda i kraft efter beslut på årsmötet.

Sök pengar från NFOG-fonden!

Målet med NFOG-fonden är att stödja professionell utveckling, forskning samt kliniska och vetenskapliga samarbeten inom obstetrik och gynekologi mellan de nordiska länderna.

Vem kan söka?

Du som är medlem i SFOG (och OGU) och antingen är specialist eller ST-läkare med två års erfarenhet vid tidpunkt för ansökan.

Vad kan man söka pengar till?

Bland annat för kliniska utbyten utanför det egna landet, kliniska eller forskningsrelaterade samarbeten med medlemmar i de andra NFOG-föreningarna, volontär- och projektarbeten i utvecklingsländer eller för deltagande på kurser i andra länder. Till exempel brukar ST-läkare som deltar i ENTOG-utbyten beviljas bidrag från NFOG-fonden!

När ska man söka?

Sista ansökningsdatum i vår är 1 mars!
Läs mer på www.nfog.org/fund/

Valberedningens förslag till styrelse och valberedning OGU 2022

Kristin André, ordförande och representant i SFOG – nyval
Natalie Vilhelmsson, vice ordförande – nyval
Eva Carlsson Humla, sekreterare – omval
Moa Silvemark Junemar, kassör – nyval
Villhelmina Ullemar, utbildnings- och forskningsansvarig – nyval
Irma Mehmedagic, utbildnings- och forskningsansvarig – fortsatt mandat
Rasha Polcer, internationell representant – fortsatt mandat
Barry MacDonald, internationell representant – fortsatt mandat
Iris Hellsing, webbansvarig - nyval
Louise Brynte, övrig ledamot – omval

Till valberedningen kommande verksamhetsår föreslås:
Matilda Wådell (sammankallande), Anne Örtqvist Rosin, Camilla Rosberg Greko, Julia Wängberg Nordborg

Vice ordförande - Natalie Vilhelmsson

Mitt namn är Nathalie Vilhelmsson och jag är inne på mitt andra år som ST-läkare inom gynekologi/obstetrik på Universitetssjukhuset i Linköping. Jag flyttade till Linköping för att studera läkarprogrammet och har sedan dess blivit kvar. Mina rötter har jag däremot på Öland, detta underbara sommarparadis. Åk dit!

När jag inte jobbar ägnar jag mycket tid åt att träna och då framförallt löpning. Det är ett fantastiskt sätt att se och uppleva nya platser på. Tillsammans med min fästman åker jag både till Öland eller Dalarna så fort det finns tid.

Jag är väldigt glad och nyfiken på vad resan inom OGU kommer att ge mig. Det är en fin möjlighet att få vara med i navet och försöka få både vår utbildning och specialitet att bli ännu bättre. Det kommer också bli roligt att få träffa många av er från Sveriges alla delar. Första anhalten blir OGU-dagarna på den andra vackra ön, Gotland. Ses där!

Kassör - Moa Silvemark Junemar

Jag heter Moa och jag gör mitt andra år av min ST på Ystad Lasarett. Inspirerad av min kollega Camilla, tidigare OGU-styrelsemedlem, är jag nu taggad inför uppdraget att arbeta med och representera OGU. Jag ser fram emot att bidra med egna erfarenheter och samtidigt få möjlighet att ta del av andra klinikers idéer och smarta lösningar för att göra ST:n inom Gynekologi och Obstetrik så bra som möjligt!

Det som gör vår specialitét till något alldeles extra tycker jag är det breda patientklientelet; unga, gamla, sjuka och friska samtidigt som specialiteten är en blandning av medicin och kirurgi. Det är viktigt att vi ST-läkare får ta del av hela spektrat under vår utbildning.

Tidigare har jag arbetat fackligt med SYLF och jag har även varit med och organiserat ST-kongressen ”Framtidens Specialistläkare” vilket var mycket givande. När jag inte är på jobbet hittar ni mig kanske vandrandes ute på Skåneleden, plaskandes i havet, även nu på vintern, eller ute i spåret (det går faktiskt att åka längdskidor i Skåne!)

Ser fram emot att träffa och er alla på OGU-dagarna i april!

Utbildnings- och forskningsansvarig - Vilhelmina Ullemar

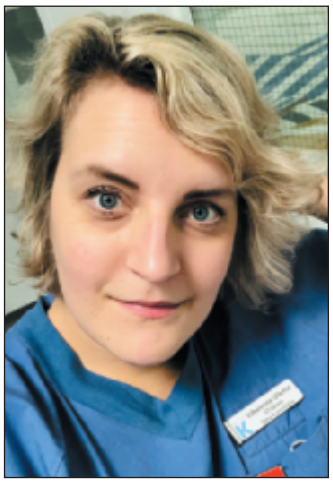

Hej! Vilhelmina Ullemar heter jag och gör andra året av min ST på Karolinska Universitetssjukhuset. Det var också vid Karolinska som jag både tog läkarexamen 2018, gjorde AT och dessförinnan disputerade år 2016 inom medicinsk epidemiologi, då med fokus på tidiga riskfaktorer för astma och allergi hos barn. Sammanfattningsvis en tvättäkta Karolinska-produkt, med andra ord.

Kommandes från så akademiskt betonade omgivningar är det lätt att börja tro att det är självklart att alla forskningsintresserade kollegor ska få förutsättningar att utveckla sin egen (och andras!) kunskap. Men det krävs trots allt ett aktivt arbete för att så ska vara fallet – inte minst i en tid när andelen disputerade läkare sjunker men produktionskraven i vården sannerligen inte gör det. Under sådana omständigheter är det naturligtvis också viktigt att själva ST-utbildningen prioriteras.

I år kandiderar jag till posten som utbildnings- och forskningsansvarig i OGU eftersom jag vill bidra till att främja den vetenskapliga kompetensen inom vår specialitet redan från ST-nivå. Min vision är att framtidens gynekologer och obstetriker ska tycka att det är lika roligt som givande att hålla sig à jour med de senaste forskningsrönen, för att vi i Sverige ska kunna fortsätta bedriva en kvinnosjukvård i världsklass.

Webbansvarig - Iris Hellsing

Hej! Jag gör min ST på Södertälje sjukhus söder om Stockholm, men började i Falun där jag också kommer ifrån. Jag är så peppad över möjligheten att få jobba med OGU-styrelsen. Min förhoppning är att både få bidra med mitt engagemang och lära mig om och få inspiration av andra orters ST-utbildning så att jag kan bidra till utvecklingsarbetet på min egen klinik.

Utanför jobbet sjunger jag i kör sen strax efter att jag lärt mig prata, går gärna på opera och längtar intensivt till dess att pandemin lugnar sig för att kunna planera långresor med tåg tillsammans med min familj. Just nu är jag nog mest stolt över att just ha passerat ett år med runstreak, dvs jag springer en kort sträcka varje dag.

Än så länge vet jag inte vilket område av vår specialitet jag vill satsa mer på, eller det ändras från placering till placering. Det är som bekant världens bästa specialitet som innehåller lite av allt –psykologi, hantverk, politik, medicin, kirurgi, kluriga fall och roliga apparater. Inte minst är våra seniora kollegor och förebilder det som kan styra åt ena eller andra hållet. Det här jobbet är ju till stor del ett lärlingsyrke, och jag tror att en viktig del av att utveckla ST-utbildningen handlar om att se till att förutsättningar finns för det kunskapsutbytet. Vi blivande specialister behöver utbildas till goda mentorer och undervisning förtjänar hög prioritet på alla kliniker, där alla borde känna ett ansvar för att det ska genomsyra arbetet.

Ett område jag länge varit intresserad av att lära mig mer om är ungdomsgynekologi. Jag hoppas vi ses i Visby där vi kommer få möjlighet att fördjupa oss lite mer i det spännande ämnet!

OGU-priset 2022

Varje år delar OGU ut pris till Sveriges bästa ST-handledare i syfte att uppmuntra goda mentorer på landets kvinnokliniker.

Vem är 2022 års bästa handledare?

Skicka din eller din ST-grupps nominering med en motivering till julia.wangberg@vgregion.se.
Senast 1 maj vill vi ha din/er nominering.

OGU-dagarna 2022

Vi som arrangerar årets konferens är ST-läkare och specialister inom Verksamhet för Obstrerik och Gynekologi på Visby lasarett. Vi är oerhört glada att få välkomna er alla till vår vackra stad Visby i april 2022.

Vi som arbetar med gynekologi möter dagligen ungdomar i vår verksamhet, framförallt på Ungdomsmottagningen men även inom andra verksamheter. Ungdomars sökorsaker kan vara mångfacetterade och komplexa. Dels de rent medicinska besvären som riklig mens, könssjukdomar och preventivmedelsrelaterade besvär; och dels frågor, funderingar och besvär relaterade till pubertetsutveckling, sexualitet och mental utveckling. Utöver detta tillkommer en komplexitet som återspeglar den tid vi lever i så som sociala medier och porrens påverkan på ungdomars hälsa och välmående.

Oavsett i vilken omfattning och i vilket sammanhang vi träffar ungdomar kommer vi alltid att behöva bemöta och handlägga ungdomars specifika frågeställningar på ett sätt som tillgodoser deras behov. För att underlätta detta har vi satt ihop ett varierat och spännande program med målet att alla ni som deltar ska lämna konferensen och känna er lite mer trygga i att ha hand om ungdomar inom era verksamheter.

Utöver själva konferensen hoppas vi att få visa upp vår fantastiska ö från dess bästa sida med sociala aktiviteter, mingel och förhoppningsvis sol och fint väder. Glöm inte badkläder för ett vår-dopp i havet!

PROGRAM OGU-DAGARNA

Program

Måndag 25 april

Kl. 08.00 – 08.30	Registrering
Kl. 08.30 – 09.15	”Ungdomar idag” *(Anna Gutniak (AG), Malin Örn (MÖ))*
Kl. 09.15 – 09.45	Pubertetsutveckling (AG, MÖ)
Kl. 09.45 – 10.15	Fika bland utställarna
Kl. 10.15 – 11.00	I huvudet på en tonåring (AG, MÖ)
Kl. 11.00 – 11.15	PAUS
Kl. 11.15 – 12.00	Biopsykosociosexuell utveckling (AG, MÖ)
Kl. 12.00 – 13.00	LUNCH (kaffet serveras bland utställarna)
Kl. 13.00 – 13.45	Konsten att ta en psykosocial anamnes (AG, MÖ)
Kl. 13.45 – 14.30	Ungas rätt i vården (AG, MÖ)
Kl. 14.30 – 15.00	FIKA bland utställarna
Kl. 15.00 – 15.45	När doktorn blir anmäld (OGU-symposium) *(Lotta Milde Luthander)*
Kl. 15.45 – 15.55	BENSTRÄCKARE
Kl. 15.55 – 16.35	Ungdomspanel och frågestund

Tisdag 26 april

Kl. 08.30 – 09.30	OGUs årsmöte
Kl. 09.30 – 10.00	Fika bland utställarna
Kl. 10.00 – 10.45	Ungdomsgynekologi *(Helena Kopp Kallner)*
Kl. 10.45 – 11.00	PAUS
Kl. 11.00 – 12.00	Fortsättning ungdomsgynekologi
Kl. 12.00 – 13.00	LUNCH (kaffet serveras bland utställarna)
Kl. 13.00 – 14.00	Könsidentitet och könsbyte *(föreläsare från BUP könsinkongruens och könsdysfori (KID), region Stockholm)*
Kl. 14.00 – 14.30	FIKA bland utställarna
Kl. 14.30 – 15.30	Vad gör porren med våra ungdomar *(Nina Rung)*
Kl. 15.30	Avslut

Föreläsare:

Anna Gutniak, specialist i allmänmedicin, sekreterare Svensk förening för ungdomsmedicin, delegat UEMS ungdomsmedicinska arbetsgrupp. Arbetar på institutionen för klinisk vetenskap, intervention och teknik (CLINTEC), enheten Professionell utveckling, Läkarprogrammet, Karolinska Institutet.
Malin Örn, specialist i barn- och ungdomsmedicin, styrelsemedlem Svensk förening för ungdomsmedicin. Skolläkare i Karlstads kommun och som läkare på ungdomsmottagning i Region Värmland.
Lotta Millde Luthander, PhD, överläkare, Medicinsk enhet Graviditet och förlossning, Karolinska Universitetssjukhuset.
Helena Kopp Kallner, docent, överläkare, Kvinnokliniken Danderyds sjukhus, ordförande i FARG.
Nina Rung, kriminolog, genusvetare, föreläsare och debattör.

Arbets- och Referensgrupperna inom SFOG

Benign (gyn)Kirurgi, BENK-ARG
Ordförande: Sophia Ehrström
sophia.ehrstrom@ki.se
Sekreterare: Klara Hasselrot
klara.hasselrot@sll.se

Cervixcancerprevention, C-ARG
Ordförande: Kristina Elfgren
PO Gynekologi och Reproduktion,
Karolinska Universitetssjukhuset
Stockholm
Tel: 08-585 875 28
kristina.elfgren@sll.se
Sekreterare: Cecilia Kärrberg
Kvinnosjukvård, Sahlgrenska
Universitetssjukhuset, Göteborg
cecilia.karrberg@vgregion.se

Diabetes-ARG
Ordförande: Helena Backman
Universitetssjukhuset Örebro
helena.backman@regionorebrolan.se
Sekreterare:
Linda Englund Ögge
Universitetssjukhuset/Östra, Göteborg
linda.englund-ogge@vgregion.se

Endokrin-ARG
Ordförande: M-Natalia Cruz
Capio Gynekologi Solna
cruz.marianatalia@gmail.com
Sekreterare:
Anna-Clara Spetz Holm
Linköpings Universitetssjukhuset
anna-clara.spetz.holm@liu.se

Endometrios-ARG
Ordförande: Anna-Sofia Melin
Capio Gynekologi Globen, Stockholm
anna-sofia.melin@capio.se
Sekreterare: Måns Palmstierna
Sollefteå
eclecticus.medical@gmail.com

Etik-ARG
Kontaktpersoner:
Claudia Bruss
Claudia.bruss@med.lu.se och
Kristina Pettersson
kristina.a.pettersson@
regionstockholm.se.

Evidens-ARG
Ordförande: Annika Strandell
SU/Sahlgrenska, Göteborg
Tel: 0700-90 44-54
annika.strandell@vgregion.se
Sekreterare: Sissel Saltvedt
Karolinska Universitetssjukhuset, Solna
Tel: 08-517 700 00
sissel.saltvedt@sll.se

Familjeplanering, FARG
Ordförande: Helena Kopp-Kallner
Danderyds sjukhus, Stockholm
Tel: 070-440 20 70
helena.kopp-kallner@ki.se
Sekreterare: Ingrid Sääv
Stockholm
Tel: 0733-54 14 10
ingrid.saav@gmail.com

Fert-ARG
Ordförande:
Kenny Rodriguez Wallberg
KK Karolinska sjukhuset, Huddinge
kenny.rodriguez-wallberg@sll.se
Sekreterare: Thomas Brodin
Carl von Linnékliniken, Uppsala
thomas.brodin@linne.se

Global-ARG
Ordförande: Birgitta Essén
Akademiska Sjukhuset, Uppsala
birgitta.essen@kbh.uu
Sekreterare: Mikael Algovik
global-ARG@telia.com

Hem-ARG
Ordförande: Gustaf Biasoletto
Östersunds sjukhus och
Sahlgrenska/Östra sjukhuset
Östersund
Tel: 063-15 30 00
gustaf.biasoletto@gmail.com
Sekreterare: Malin Öndemark
Södersjukhuset
malin.ondemark@sll.se

Mödramortalitet, MM-ARG
Ordförande: Lisa Parén
Sahlgrenska Universitetssjukhuset,
Göteborg
Tel: 031-343 84 02
lisa.paren@vgregion.se
Sekreterare: Hanna Åmark
KK, Södersjukhuset, Stockholm
hanna.amark@sll.se

Perinatal-ARG
Ordförande: Anna Hagman
Sahlgrenska Universitetssjukhuset/Östra
anna.c.hagman@vgregion.se
Sekreterare: Maria Nelander
KK, Akademiska sjukhuset, Uppsala
maria.nelander@akademiska.se

Preeklampsi-ARG
Ordförande: Lina Bergman
Sahlgrenska Universitetssjukhuset/Östra
Tel: 070-7920780
lina.bergman82@gmail.com
Sekreterare: Charlotte Iacobaeus
BB Stockholm
charlotte.iacobaeus@bbstockholm.se

POS-ARG
Ordförande: Lovis Balushev
KK, Västmanlands sjukhus, Västerås
Tel: 021-730 00
lovis.balushev@regionvastmanland.se
Sekreterare: Eva Henning
KK, Sundsvalls sjukhus
eva.henning@rvn.se

Robson-ARG
Ordförande: Lars Ladfors
Göteborg
lars.ladfors@sfog.se
Sekreterare: Sophia Brismar
Danderyd
sophia.brismar-wendel@sll.se

Ton-ARG
Ordförande: Pia Jakobsson Kruse
Södersjukhuset, Stockholm
pia.jakobsson-kruse@sll.se
Sekreterare: Ann-Chistine Nilsson
Örebro
ann-christine.nilsson2@
regionorebrolan.se

Tumör-ARG
Ordförande: Karin Stålberg
KK, Akademiska Sjukhuset, Uppsala
karin.glimskar.stalberg@akademiska.se
Sekreterare: Åsa Åkesson
SU/Sahlgrenska, Göteborg
asa.e.akesson@vgregion.se

Ultra-ARG
Ordförande obstetrik: Jana Brodszki
jana.brodszki@med.lu.se
Ordförande gynekologi: Ligita Jokubkiene
ligita.jokubkiene@med.lu.se
Sekreterare obstetrik: Kristina Kernell
kristina.kernell@regionostergotland.se
Sekreterare gynekologi: Paula Skyttberg
paula.skyttberg@ultragyn.se

UR-ARG
Ordförande:
Maria Sarberg
Maria.Sarberg@regionostergotland.se
Sekreterare:
Caroline Kjellman Erlandsson
caroline.kjellman-erlandsson@regionstockholm.se
Webbansvarig:
Mats Stenberg
mats.stenberg@regionvastmanland.se

Vulv-ARG
Ordförande: Nina Bohm-Starke
nina.bohm-starke@regionstockholm.se
Sekreterare: Christina Rydberg
KK, Varbergs Sjukhus, Varberg
Tel: 0340-48 10 00
christina.rydberg@regionhalland.se

Arbets- och Referens-Grupp-Utvecklings-Samordnare ARGUS
Kerstin Nilsson
SFOG-Kansliet
Klara Östra Kyrkogata 10 • Box 738, 101 35 Stockholm • Tel: 08-440 01 75
E-post: kerstin.nilssonha@oru.se

SFOG-Kansliet
Diana Mickels • Jessica Hortelius
Klara Östra Kyrkogata 10 • Box 738, 101 35 Stockholm • Tel: 08-440 01 75
kansliet@sfog.se • www.sfog.se

Intressegrupper inom SFOG

Mödrahälsovårdsöverläkargruppen

Ordförande
Anna Bäckström
Region Västernorrland
modrahalsovardsoverlakare@rvn.se

Sekreterare
Birgitta Segeblad
Region Uppsala
birgitta.segeblad@akademiska.se

Obstetriker och gynekologer under utbildning (OGU)

Ordförande
Matilda Wådell
Hudiksvall
matilda.wadell@regiongavleborg.se

Sekreterare
Eva Carlsson Humla
KK, Sahlgrenska Universitetssjukhuset
eva.carlsson.humla@vgregion.se

Privatgynekologerna

Ordförande
Teresia Ondrasek
Ondrasek Läkarmottagning
Sundsvall
Teresia.ondrasek.jonsson@ptj.se

Sekreterare
Karin Boyer
Kvinnohälsan Stadsfjärden
Nyköping
Karinlovisa.boyer@gmail.com

Kassör
Katarina Johansson
Linköping Heath Care
Katjoh67@gmail.com

Webmaster
Catharian Hofte
Hofteklinikken
Helsingborg
Catharina.hofte@ptj.se

SFOG MEDLEMSANSÖKAN www.sfog.se

Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi är en förening för alla läkare som är verksamma inom specialiteten, specialister såväl som icke-specialister. SFOG är en specialitetsförening inom Sveriges Läkarförbund och den äldsta sektionen inom Svenska Läkaresällskapet.

Alla medlemmar i SFOG är anslutna till Nordisk Förening för Obstetrik och Gynekologi (NFOG) och Fédération Internationale de Gynécologie et d'Obstétrique (FIGO), Union Européenne des Médecins Spécialistes (UEMS) samt European Board and College of Obstetricians and Gynecologists (EBCOG). Som SFOG medlem bör man vara medlem i Sveriges Läkarförbund och Svenska Läkarsällskapet.

I Kvinnoläkaren, som publiceras fem nummer per år, dryftas angelägenheter som berör specialiteten. Där annonseras också fortbildningskurser, möten och symposier. Man har också tillgång till ACTA Obstetricia et Gynecologica Scandinavica, som utkommer med 9-12 nummer per år.

Föreningen har ett antal arbets- och referensgrupper (AR-Grupper) som är öppna för alla. Dessa grupper bevakar olika delar av specialiteten, ger ut ARG-rapporter och medverkar till vidareutbildning.

Årsavgiften till föreningen är 1 200 kronor och 600 kronor för pensionär. I avgiften ingår abonnemang av ARG-rapporterna, som också är fritt tillgängliga på SFOGs hemsida. I och med Din anmälan registreras Du i SFOGs medlemsregister.

För specialister som är medlemmar i SFOG anordnas fortbildningskurser.

De flesta som söker nytt medlemskap är fortfarande under utbildning.
Obstetriker/Gynekologer under Utbildning – (OGU) är en av flera intressegrupper inom SFOG. OGU vänder sig till alla under specialistutbildning men även till vikarierande yngre kolleger med intresse för specialiteten och yngre specialister. Aktiviteterna syftar bl.a. till att bevaka specialistutbildningens utformning och innehåll, att försöka underlätta för internationellt utbyte som del av utbildningen och att arrangera en årlig konferens för utbildning och debatt om utbildningsfrågor inom specialiteten. Sedan drygt ett år tillbaka är också SFOG huvudman för att organisera ST-kurser för blivande specialister.

Bli medlem i SFOG, så kan Du hålla Dig välinformerad om vad som händer inom Din specialitet.

Anmäl dig via SFOGs hemsida, www.sfog.se, Medlemsansökan